

Projektová výuka

Bc. Tereza Guldová

Bc. Monika Šindelková

Projektová výuka

- Na projektovém vyučování byla založena koncepce amerického pragmatického pedagoga **Johna Deweye**. Za tvůrce projektové metody je považován **William Heard Killpatrick**.
- Nejkomplexnější vyučovací metoda založená na integraci učiva.
- Základem je koncentrace učiva, kdy se žáci zabývají jednou oblastí podrobně a nahlížíjí na ni z různých stran.
- U nás se jí věnoval prvorepublikový reformní pedagog **Stanislav Vrána**.
- V Čechách se projektové vyučování prosadilo již v době meziválečné, po roce 1948 ale z našich škol prakticky zmizelo a k jeho renesanci začalo postupně docházet až po roce 1989.

Kritéria projektové výuky

- spojuje teorii s praxí
- žáci jsou osobně zapojeni do projektu - zabývají se návrhem, řešením problému, rozhodováním
- žáci přicházejí s vlastními nápady a reálnými řešeními
- žák se učí dokončovat práci, nebát se dělat chyby, rozvíjí se jeho sebedůvěra
- žák se učí prostřednictvím zážitků a ty pak uplatňuje ve svém reálném světě/životě
- rozvíjí pracovní a studijní návyky, přebírá odpovědnost za vlastní učení
- problém může být řešen mnoha způsoby, neexistuje jen jedno řešení

Kritéria projektové výuky

- stanovit si co chci s projektem splnit, čeho chci dosáhnout, stanovit si cíle
- stanovit si postup (metody) pro splnění cíle
- vytvořit časový harmonogram (denní, roční, týdenní,...)
- prolínání tématu s ostatními předměty ve škole – mezipředmětové vztahy
- práce ve skupinách (kooperativní učení), všichni pracují stejně)
- činnostní učení – děti se učí od dětí (nejlépe si žáci věci zapamatují, když to vysvětlují ostatním)
- směřování tématu k životní realitě
- rozvíjení klíčových kompetencí, rozvoj osobnosti a schopností žáka
- řešení problémových úkolů, různé varianty a způsoby řešení
- projektový den – vyvrcholení projektu, jeho prezentace ostatním

Pozitiva projektové výuky

Pro žáka

- Zapojení dle individuálních znalostí a možností
- Silnější motivace k učení
- Zodpovědnost za výsledek práce
- Rozvoj samostatnosti, tvořivosti
- Práce s informačními zdroji
- Řešení problémových situací
- Získávání organizačních, řídicích, plánovacích a hodnotících dovedností
- Získání globálního pohledu na dané téma
- Rozvoj komunikačních dovedností
- Schopnost spolupráce s více lidmi

Pro učitele

- Učení se nových rolí (např. role poradce)
- Vnímání žáka jako celku, změna pohledu na žáky
- Rozšíření vyučovacích strategií
- Nové možnosti hodnocení a sebehodnocení
- Rozšíření organizačních dovedností

Negativa a obtíže projektové výuky

Pro žáka

- časová náročnost na řešení problému
- žákovi mnohdy chybí určité kompetence

Pro učitele

- časová náročnost na přípravu projektu
- náročnost na hodnocení

Fáze projektu

1. Podnět

- od žáků, učitelů, rodičů ...
- co, proč a jak

2. Plánování

- ovlivňuje úspěšnost projektu
- brainstorming
- organizace projektu, délka, forma, výstup, zdroje informací
- navrhnout s žáky schéma práce

3. Realizace

- liší se dle tématu a obsahu projektu
- změny, improvizace, kreativita
- prezentace projektu

4. Hodnocení

- stanovit způsob hodnocení – průběh zpracování, jeho efektivita
- sebehodnocení žáků, hodnocení učitele

Typy projektů

1. Dle velikosti
  - malé
  - velké
2. Dle počtu žáků, kteří se projektu účastní
  - individuální
  - skupinové
  - třídní
  - ročníkové
  - více ročníkové
  - školní

3. Dle času, jak dlouho práce na projektu trvá

- krátkodobé
- dlouhodobé

4. Podle tématu

- obecný
- problémový
- konkrétní
- výchovný

5. Podle míry zachování či propojení vyučovacích předmětů

- v rámci jednoho předmětu
- v rámci více předmětů
- mimo výuku

Výsledek projektu

Projekty mohou mít různou podobu:

- poster s fotografiemi a texty
- zpravodaj v cizím jazyce
- reportáž o výletu
- sbírka receptů z cizí země

Příklad – Projekt papír

- žáci zjišťují, kdy byl papír vynalezen, jak se vyráběl, jak se dostal do Čech a z čeho se dělá papír dnes
- mohou navštívit ruční papírnu a sami si papír vyrobit, na něj potom tisknou linoryty nebo písmena, žáci z papíru skládají japonské origami
- zjišťují, co všechno je vyrobeno z papíru
- zabývají se recyklací papíru a jeho sběrem, v encyklopedii vyhledají, jak se liší papír od egyptského papyru
- nakonec žáci společně vyrobí z papíru knížečku, ve které stručně popíší, co vše se o papíru dozvěděli, vytvoří tedy jakousi monografii na téma papír

Informační zdroje

- SÁRKÖZI, R. *Čtenářská gramotnost a projektové vyučování* [online]. © 2013 p. a. nedohledána [cit. 10.3.2013]. Dostupný z www: <http://www.ctenarska-gramotnost.cz/projektove-vyucovani/pv-tipy/projektove-vyucovani-1>
- ANONYMUS. *Projektové vyučování – Metodická příručka* [online]. © 2013 p. a. nedohledána [cit. 10.3.2013]. Dostupný z www: http://www.kurzyproucitele.cz/downloads/metodiky/Metodika_4_ProjektoveVyucovani.pdf
- HYPLOVÁ, Jana. *Využití projektového vyučování k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků základní školy*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2010, 155 s. ISBN 9788073689193.
- DVOŘÁKOVÁ, Markéta. *Projektové vyučování v české škole: vývoj, inspirace, současné problémy*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2009, 158 s. ISBN 9788024616209.